

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเลย

ประวัติความเป็นมา

เมืองเลยซึ่งตั้งอยู่ในมณฑลลาวพวน (มณฑลอุดร) ได้มีอำเภอยืนอยู่ในปกครองครั้งแรกรวม ๓ อำเภอ คือ อำเภอภูดง (อำเภอเมืองเลย) อำเภอท่าลี่ (พ.ศ.๒๔๓๒) และอำเภอนากอก ส่วนอำเภอนากอกที่อยู่ในเขตการปกครองของเมืองเลยนั้น เดิมอยู่ในแขวงไชยบุรีในปี พ.ศ.๒๔๓๖ (ร.ศ.๑๑๒) เมื่อฝรั่งเศสเข้ามายึดครองเอาดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงของประเทศไทยไปหมด และยังได้ข้ามมายึดครองเอา บริเวณแขวงไชยบุรีของไทยที่อยู่ทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงไป อีก อำเภอนากอก ที่อยู่ในแขวงไชยบุรี จึงตกเป็นของ ฝรั่งเศสด้วย ด้วยเหตุดังกล่าว เมืองเลยจึงตั้งบ้านอาฮีที่อยู่ทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงของไทยขึ้นเป็นอำเภออาฮีแทน อำเภอนากอกเป็นการชั่วคราว (อำเภอนากอก ปัจจุบันคือ บ้านนากอก หรือบ้านกอก แขวงไชยบุรี ประเทศสาธารณ รัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ต่อมาเมื่อได้มีการแก้ไขการปกครองให้เป็นแบบเทศาภิบาลที่สมบูรณ์ ได้ยุบอำเภออาฮีลงเป็นตำบลอาฮีขึ้น อยู่ใน การปกครองของอำเภอท่าลี่ ได้มีการโอนอำเภอต่าง ๆ ให้ขึ้นอยู่ในการปกครองของเมืองเลย เช่น อำเภอด่านซ้าย เมืองพิจิตรโลก อำเภอเชียงคาน จากเมืองพิจิตร และยกฐานะแขวงวังสะพุงขึ้นเป็นอำเภอ วังสะพุงโอนจากเมืองหล่มสัก เมืองเลยจึงมีอำเภอเกิดขึ้นในระหว่างนั้น รวม ๕ อำเภอ คือ อำเภอเมืองเลย อำเภอท่าลี่ อำเภอด่านซ้าย อำเภอเชียงคาน อำเภอด่านซ้ายและอำเภอวังสะพุง

ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

พระธาตุศรีสองรักซ์ มีภูกระดึงอยู่เบื้องหลัง

คำขวัญประจำจังหวัด

"เมืองแห่งทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม ดอกไม้งามสามฤดู ถิ่นที่อยู่อริยสงฆ์ มั่นคงความสะอาด"

พันธกิจ

1. พัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
2. สนับสนุนมาตรฐานอาหารปลอดภัย
3. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน
4. ปรับปรุงระบบ Information Technology ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และเหมาะสม

ค่านิยม

ค่านิยม : Loei value (ค่านิยมจังหวัดเลย) = LOEI

L = Learning Organization : เป็นจังหวัดที่มีการเรียนรู้อยู่เสมอ หรือเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

O = Open mind : เป็นจังหวัดที่มีบุคลากรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับการเห็นต่าง

E = Ethics : เป็นจังหวัดที่มีบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม ต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

I = Integration : เป็นจังหวัดที่มีการทำงานบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การพัฒนาเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

ภูมิศาสตร์ที่ตั้งและภูมิประเทศ

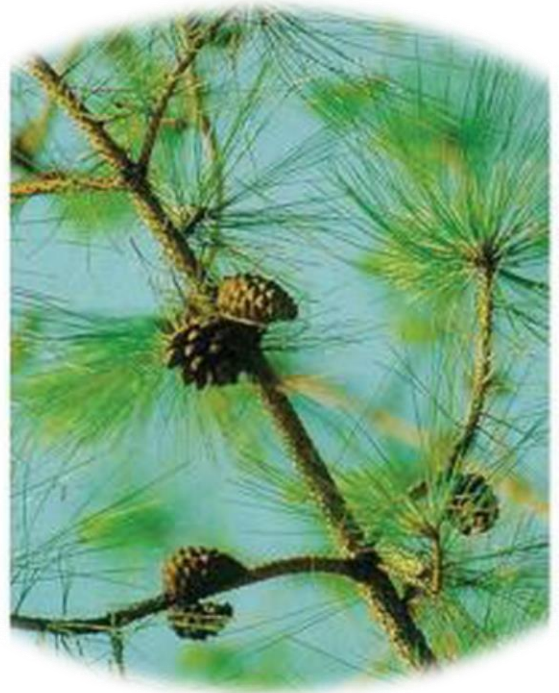
จังหวัดเลย อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งหมด 11,424,612 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,140,382 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 6.77 ของพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดเลยตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสูงโคราชหรือที่เรียกกันว่า แอ่งสกลนครลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาในแนวทางทิศเหนือใต้ และจะมีพื้นที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขาที่ไม่ใหญ่มากนัก สลับกันอยู่ในแนวเทือกเขา สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลยเป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงกระจายโดยเฉพาะทางตะวันตกและทางด้านใต้ของจังหวัด ทั้งนี้ยังมีแหล่งน้ำสำคัญคือแม่น้ำโขง ในบริเวณตอนบนของจังหวัด

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ชื่อ พรรณไม้ สนสามใบ

ชื่อ วิทยาศาสตร์ Pinus Kesiya

เป็นต้นไม้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงปลูกตามคำกราบบังคมทูลของนายเทียม คมกฤษ อธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นอนุสรณ์ในการเสด็จพระราชดำเนินขึ้นยอดภูกระดึง เมื่อเวลาเช้าของวันอาทิตย์ที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2498 (จากหนังสือรอยเสด็จมหาวิทยาลัยขอนแก่น 2540) และ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานกล้าไม้มงคลให้กับ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ในงานวันรณรงค์โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่ครองราชย์ปีที่ 50 เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ให้เป็นต้นไม้ประจำจังหวัดเลย

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ชื่อดอกไม้ ดอกรองเท้านารีเหลืองเลย

ชื่อวิทยาศาสตร์ Paphiopedilum hirsutissimum

เป็นกล้วยไม้แบบ sympodial แบบไม่มีลำลูกกล้วย ระบบรากเป็นแบบรากกึ่งดิน ออกเป็นกระจุกที่โคนต้นและมักทอดไปทางด้านราบมาก กว่าหยั่งลึกลงไปใต้ดิน ใบรูปขอบขนาน ออกดอกเดี่ยว กว้างประมาณ 8 ซม. ก้านดอกยาวและตั้งตรงสีเขียว มีขนสั้นสีม่วงแดงจำนวนมาก กลีบเลี้ยงบนรูปไข่กลับ โคนกลีบสีน้ำตาลอมเหลือง ปลายกลีบสีเขียว กลีบดอกรูปแถบแกมรูปไข่กลับ โคนสีเขียว ปลายสีม่วงอมชมพู ขอบ ด้านบนหยักเป็นคลื่น มีขนปกคลุมทั่วทั้งกลีบ กลีบปากเป็นตุ่มเล็ก สีเหลืองอมเขียวมีจุดเล็กๆ สีน้ำตาล ออกดอกช่วงเดือนธันวาคมถึงมีนาคม

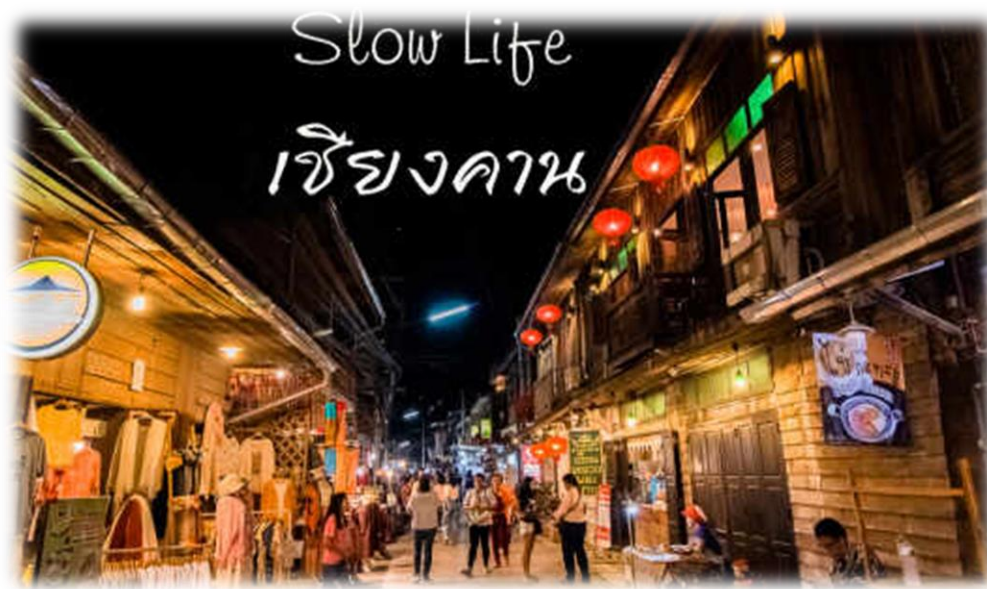
การท่องเที่ยว

ศาลเจ้าพ่อกุดป่องและศาลหลักเมือง : เป็นศาลเก่าแก่ที่ประชาชนเคารพนับถือ อยู่ห่างจากวงเวียนน้ำพุ ประมาณ 100 เมตร ติดกับสวนสาธารณะกุดป่อง ศาลหลักเมืองสร้างจากไม้ราชพฤกษ์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2525 โดยแกะสลักเป็นรูปหัวเม็ดทรงมณฑป ลงรักปิดทองทั้งองค์ มีความสูง 139 เซนติเมตร

วนอุทยานภูผาล้อม : วนอุทยานฯ ตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำสวย อยู่ห่างจากตัวเมืองเลยประมาณ 24 กิโลเมตร เป็นภูเขาหินปูนสูงชันที่มียอดหยักแหลมมากมายโอบล้อมเสมือนเป็นกำแพงตรงกลางเป็นผืนป่าดิบ มีพืชสมุนไพร จุดชมวิว และถ้ำต่าง ๆ ได้แก่ ถ้ำแก้ว ถ้ำผาป่อง รวมทั้งบ่อน้ำซับ หรือน้ำผุด เชื่อกันว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์อยู่ใจกลางป่า เป็นรูของพญานาคซึ่งเป็นทางน้ำใต้ดินที่ไปทะลุลอกแม่น้ำโขงได้ การเดินทางเข้าชมต้องมีเจ้าหน้าที่นำทาง

ถนนคนเดินเชียงคาน : เชียงคาน เมืองเล็กๆ ริมน้ำโขงสุดชายแดนไทย เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเลย ที่คงยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบประเพณี การใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย พอเพียง วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ซึ่งหาดูยากในปัจจุบัน เมืองเล็กๆ ที่เงียบสงบ แห่งนี้ กำลังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ภาพบ้านเก่าๆที่เรียงรายติดกันอยู่ริมถนนชายโขง ดึงดูดใจ ให้นักท่องเที่ยวหลายต่อหลายรุ่นต่างหลั่งไหลเดินทางกันมาที่นี่ บ้านเรือนที่เมืองเชียงคานจะแบ่งออกเป็นซอย เล็กๆ เรียกว่า ถนนศรีเชียงคาน ขนานคู่กันไปกับถนนใหญ่ซึ่งเป็นถนนสายหลัก เริ่มตั้งแต่ถนนศรีเชียงคาน ซอยที่ 1- 24 แบ่งเป็นถนนศรีเชียงคานฝั่งบนกับฝั่งล่างซึ่งชื่อซอยเหมือนกัน

หมู่บ้านวัฒนธรรมไทดำ: เป็นหมู่บ้านที่ชาวไทดำอพยพมาจากเมืองเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาลงหลักปักฐานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2448 ปัจจุบันยังมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทดำ บ้านเรือนที่สร้างขึ้นตามแบบเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชาวไทดำ รวมทั้งเครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีต และยังมีการรวมกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง : ภูหลวงมีความหมายว่าเขาที่สูงใหญ่ หรือหมายถึงภูเขาของพระเจ้าแผ่นดิน เกิดจากการยกตัวของพื้นผิวโลกและดินส่วนที่อ่อนพัดพาลงสู่พื้นที่ส่วนต่ำ ภูหลวงได้รับการประกาศให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2517 มีพื้นที่ประมาณ 560,593 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นพื้นที่ราบสูง อากาศเย็นตลอดปี ตั้งอยู่ในบริเวณท้องที่อำเภอวังสะพุง อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูหลวงบนภูหลวงจะมี 3 ฤดู เหมือนพื้นที่ราบ แต่ระดับอุณหภูมิต่างกัน ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 20-24 องศาเซลเซียส ช่วงนี้จะมีดอกไม้ที่มีสีส้มเจิดจ้าสวยงามเช่นเอื้องตาเหิน กล้วยไม้ป่าดอกขาว กุหลาบขาว ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม จะเป็นเวลาที่เหมาะการชมทุ่งกุหลาบขาว และกุหลาบแดง

สวนหินผางาม หรือขุนหมิงเมืองไทย : อยู่ที่บ้านผางาม หมู่ 10 ตำบลปวนพูน เป็นสวนหินปูนอายุประมาณ 230-280 ล้านปี ที่เกิดจากการสะสมตัวของตะกอนชายฝั่งระดับตื้น ต่อมาเปลือกโลกยกตัวขึ้น รวมถึงมีการผุพังจากธรรมชาติหลายล้านปี ทำให้ภูเขามีลักษณะสวยงามแปลกตาคล้ายกับสวนหินที่เมืองขุนหมิง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จนได้รับการขนานนามว่า “ขุนหมิงเมืองไทย”

อุทยานแห่งชาติภูกระดึง : ตั้งอยู่ที่ตำบลศรีฐาน ได้รับการประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2505 มีพื้นที่ 217,576 ไร่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง เพราะมีสภาพธรรมชาติสมบูรณ์ประกอบด้วยระบบนิเวศและภูมิประเทศหลากหลายทั้งทุ่งหญ้า ป่าสนเขา ป่าดิบ ป่าต้นเมเปิ้ล พันธุ์ไม้ดอกที่สวยงาม กุหลาบป่า เอื้องคำหิน น้ำตกและหน้าผาชมทิวทัศน์ จุดเด่นของอุทยานฯแห่งนี้คือเป็นภูเขาหินทรายยอดตัด และที่ราบขนาดใหญ่คล้ายใบบอน หรือรูปหัวใจ มีความสูง 400 – 1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

อุทยานแห่งชาติภูเรือ : ตั้งอยู่ในเขตตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ และอำเภอท่าลี่ ทิศเหนือติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นภูเขาสูงใหญ่ บนยอดเขาเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีต้นสนขึ้นสลับซับซ้อนที่แปลกคือ มีส่วนหนึ่งเป็นผาชะง่อนยื่นออกมาเหมือนหัวเรือสำเภาใหญ่ ทิวเขาเป็นเขาหินทรายและหินแกรนิตสลับกัน

สกายวอล์ค (Sky Walk) : สะพานกระจกลอยฟ้าแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดเลยนี้ ตั้งอยู่บนภูเขาปากน้ำเหือง บริเวณพระใหญ่ภูคกจิว ดินแดนน้ำโขง บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย กระจกใสเป็นระยะทางกว่า 100 เมตร กว้าง 2 เมตร และสูงห่างจากแม่น้ำโขงถึง 80 เมตร ทิศนียภาพจากบนสกายวอล์คทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของทั้งฝั่งไทยและสปป.ลาว ได้ในมุมสูง โดยมีแม่น้ำโขงกั้นระหว่างทั้งสองประเทศไว้ ทั้งตรงนี้ยังเป็นจุดที่แม่น้ำเหืองไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสองสีอีกด้วย